

Особено мнение на съдията Милчо Костов

по конституционно дело № 14 от 1992 г.

На 27 май 1992 г. президентът на Републиката е предявил искане до Конституционния съд за тълкуване на чл.6 от Конституцията; това искане е преутвърдено и пояснено със становище на президента от 20 юли 1992 г.

Искането за тълкуване се отнася до чл.6 от Конституцията и е предявено на основание чл.149, ал.1, т.1 от Конституцията, т.е. иска се задължително тълкуване на нормите, които се съдържат в този текст.

Предявеното искане за задължително тълкуване **е недопустимо** /вж.чл.19, ал.1 от ЗКС/. Това искане е трябвало да се отклони и да се върне на подателя с мотивирано определение /чл.19, ал.2 от ЗКС/. Няма пречка Конституционният съд да се произнесе по допустимостта на искането във всяка фаза на конституционния процес /вж. чл.25, ал.2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд, ПОДКС/.

Недопустимостта на искането за задължително тълкуване на чл.6 от Конституцията има следните основания:

1. Съгласно чл.18, ал.2, т.4 от ПОДКС предявеното искане трябва да съдържа **изложение на обстоятелствата, върху които се основава искането. Такива обстоятелства не са посочени нито в първоначалното искане /от 27 май 1992 г./, нито в представеното допълнително становище /от 20 юли 1992 г./**. Няма смисъл да се предявява искане за тълкуване на правна норма, ако предявителят на искането не е в състояние да посочи дълбоките и принципните различия, които се влагат в съдържанието на въпросната правна норма /чл.6 от Конституцията/, когато тя се прилага на практика, и

неблагоприятните последици на противоречията при нейното правоприлагане. Само тогава задължителното тълкуване, постановено от Конституционния съд, би имало смисъл, защото ще преодолее въпросните различия и ще създаде единство в действието на конституционния принцип, ясно формулиран в чл.6 от Конституцията.

Че конституционният текст не се нуждае от тълкуване, би могло да се установи без особени усилия, ако се направи бегъл сравнителноправен преглед с чуждестранни конституции, които съдържат с незначителни редакционни различия същия текст, или с българските конституции от Търновската конституция до действащата чл.6.

2. В предявеното искане липсват не само обстоятелствата, върху които се основава искането, **липсват и "доказателства за обстоятелствата, върху които то се основава"** /чл.18, ал.2, т.3 ПОДКС/. Такива доказателства не са посочени и представени.

Когато се сочат дефектите на предявеното искане, които го правят недопустимо - липса на обстоятелствата, върху които то се основава и на доказателства за тези обстоятелства, не става въпрос за отстраними дефекти на предявеното искане. Касае се за такива дефекти, които биха накърнили самата същност на всяко искане за задължително тълкуване. Затова съвсем не е случайно, че президентът във второто си становище /от 20 юли 1992 г./ се обръща с учтива молба към Конституционния съд не за тълкуване на конституционната норма, а за **"решение, с което Конституционният съд на Република България ще потвърди идеята, прокламирана от чл.6 на българската Конституция за равенство, недискриминация и ще допринесе за гарантирането на правата на човека в нашата страна"**.

Не е необходимо да се доказва, че съществува дълбока разлика между "потвърждаване на идея" и "задължително тълкуване на конституционна норма". Президентът в края на обръщението си до Конституционния съд /от 20 юли 1992 г./ е показал достатъчно ясно истинския смисъл на съдържанието на своето искане.

3. Недопустимостта на искането за тълкуване на чл.6 от Конституцията произтича и от още едно твърде съществено обстоятелство. Искане за задължително тълкуване на конституционна норма, която прогласява принципа за равенство пред закона, дава основание да се предполага, че този принцип не е последователно проведен в нашето законодателство или поне че чрез задължителното тълкуване на Конституционния съд ще се предотврати опасност от предстоящо накърняване на този принцип, без който няма право, няма правова държава, няма демокрация.

София, 11 ноември 1992 г.

/Милчо Костов/